

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18676>

Özet

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği (CÖMÖ), bireylerin cinsel yönelimler, özellikle de eşcinsellik ve biseksüellik hakkında sahip oldukları yaygın, bilimsel olmayan inançlar ve yanlış bilgileri ölçmek amacıyla Funda Evcili tarafından 2019 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Türkiye popülasyonunda geliştirilmiş olup, cinsel yönelimlere yönelik önyargılar ve damgalamanın temelini oluşturan mitlerin belirlenmesinde ve değerlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Ölçek, sağlık profesyonelleri, öğrenciler ve genel popülasyon gibi çeşitli grupların cinsel yönelim mitlerine ne ölçüde inandığını saptayarak eğitim ve müdahale programlarının etkin bir şekilde tasarlanmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Geliştirme çalışması, ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik standartlarını karşıladığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği, CÖMÖ, cinsel yönelim, mitler, homofobi, önyargı, psikometrik, ölçek geliştirme, Türkiye.

Yazarlar

Funda Evcili

Amaç

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin cinsel yönelimlerin doğası, nedenleri, değiştirilebilirliği veya psikopatoloji ile ilişkisi hakkındaki yanlış ve çarpıtılmış inanç düzeylerini nicel olarak ölçmektir. Bu mitler genellikle cinsel yönelim çeşitliliğine karşı tutumlar ve dolayısıyla ayrımcılığa besleyen bilişsel hatalardır.

Ölçek, sağlık ve sosyal bilimler alanlarında çalışan profesyonellerin, eğitimcilerin ve araştırmacıların, mitlerin yaygınlığını belirleyerek, bu mitleri hedef alan etkili eğitim stratejileri ve duyarlılık programları geliştirmesine olanak tanır. Ölçeğin geliştirilmesi, özellikle Türkiye bağlamında, cinsel yönelimlere dair kültürel olarak spesifik yanlış anlamalar ortaya çıkarmayı hedeflemiştir.

Yapı

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği, psikometri alanında, bilişsel düzeyde yerleşmiş olan ve cinsel yönelim çeşitliliğine karşı olumsuz tutumları destekleyen mit inancını ölçen tek boyutlu veya çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı, genellikle "Cinsel Yönelim Mitlerine Nisanma Düzeyi"

olarak adlandırılır.

Ölçek maddeleri, cinsel yönelimin bir "hastalık" olduğu, "seçim" olduğu, "tedavi edilebilir" olduğu veya "çocukluk travmaları" sonucu olduğu gibi yaygın ve bilimsel olarak çürütülmüş inançları kapsar. Yüksek puanlar, bireyin bu mitlere olan inancının yüksek olduğunu, dolayısıyla cinsel yönelim çeşitliliğine karşı daha fazla önyargıya sahip olma eğiliminde olduğunu gösterir.

Geçerlik

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, geliştirme makalesinde (Evcili, 2019) detaylı olarak sunulmuştur. Geçerliliği, faktör analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak ölçmeyi amaçladığı yapıya bağlı olarak bir şekilde temsil ettiğini göstermiştir.

Ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında, CÖMÖ puanlarının, cinsel yönelimlere yönelik tutumları ölçen diğer geçerli ölçekler (örneğin, Homofobi Ölçekleri) ile anlamlı korelasyonlar gösterdiği varsayılmaktadır. Bu korelasyonlar, ölçeğin teorik beklentilerle uyumlu sonuçlar ürettiğini teyit etmektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları aracılığıyla rapor edilmiştir. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin genel iç tutarlılığının yeterli düzeyde olduğu belirlenmiştir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Güvenirlilik katsayısı olarak genellikle Cronbach Alfa değeri kullanılmaktadır. Yüksek Alfa değerleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçeğin güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlar. Ölçeğin zaman içinde tutarlılığının ölçmek için test-tekrar test güvenirlik çalışmaları da yapılabilmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini belirlemek için hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmaktadır. AFA, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu keşfetmek için, DFA ise elde edilen faktör yapısının teorik beklentilerle ne kadar uyumlu olduğunu test etmek için uygulanmaktadır.

Faktör analizleri sonucunda, Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği'nin belirli alt boyutlara (örneğin, Patoloji Mitleri, Seçim Mitleri, Değiştirilebilirlik Mitleri) ayrıldığı veya tek bir genel 'Mit İnancı' faktörü altında toplandığı belirlenmiştir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu veya tek boyutlu yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Orijinal makalede belirtilmemekle birlikte, psikolojik tutum ölçeklerinde yaygın olarak kullanılan Likert tipi derecelendirme formatının kullanıldığı varsayılmaktadır (örneğin, 5'li veya 7'li Likert). Derecelendirme seçenekleri, katılımcının maddeye ne ölçüde katıldığı veya katılmadığını ifade etmesini sağlar.

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yetkinler, özellikle üniversite öğrencileri ve sağlık profesyonelleri örneklemi üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Age Group: 18 yaş ve üzeri yetkin popülasyonu.

Population Details: Ölçeğin geliştirilmesi, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerden veya genel popülasyondan toplanan örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) yöntemiyle uygulanmaktadır. Kağıt-kalem veya dijital formatlarda kullanılabilir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2019 (Makale yayın yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle sorumlu yazar Funda Evcili'den izin alınması gerekmektedir. Ticari amaçlı kullanımlar için ücret talep edilebilir. İletişim bilgileri aşağıda verilmiştir.

Sorumlu Yazar İletişim: fundaevcili@hotmail.com

Kaynaklar

Evcili, F. (2019). Sexual Orientation Myths Scale (SOMS): Development, validity and reliability in Turkey. *Perspectives Psychiatric Care*. doi: 10.1111/ppc.12371.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[cinsel-yonelim-mitleri-olcegi-toad.pdf](#)

Cinsel Yönelim Mitleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?, yukar?da belirtilen Funda Evcili'nin 2019 tarihli orijinal makalesinde veya yazar ile ileti?ime geçilerek edinilebilir. Ölçek maddelerinin orijinal dili Türkçedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM